

Opanowanie zasad użycia czasów typu **Perfect** zwykle sprawia osobom początkującym sporo kłopotu, gdyż trudno znaleźć dla nich odniesienie w języku polskim.

Do grupy tej zalicza się cztery formy czasowe: **Present Perfect**, **Present Perfect Continuous**, **Past Perfect** oraz **Past Perfect Continuous**. Dwa pierwsze posiadają w nazwie słowo 'present', czyli 'teraźniejszy'. Kolejne dwa zawierają w nazwie słowo 'past', czyli 'przeszły'.

Czasy **Present Perfect** i **Present Perfect Continuous** rzeczywiście odwołują się do teraźniejszości poprzez istotny lub zauważalny skutek czynności dokonanej.

Czasy **Past Perfect** oraz **Past Perfect Continuous** odwołują się do tak zwanej *zaprzeszłości*. Pojęcie to może być zaskakujące dla osób początkujących, choć dość łatwo jest wyobrazić sobie kontekst w którym występują te dwa czasy. Dotyczy on czynności wykonanej wcześniej, niż inna czynność w przeszłości, stanowiąca punkt odniesienia w czasie przeszłym.

Z uwagi na to, że materiał zawarty w książce adresowany jest głównie do osób początkujących, w tej lekcji szczegółowo omówione zostaną tylko czasy **Present Perfect** oraz **Past Perfect**. Pozostałe dwa: **Present Perfect Continuous** oraz **Past Perfect Continuous** potraktujemy pobieżnie. Osoby, które opanują zasady użycia prostszych konstrukcji z łatwością odnajdą inne publikacje (także naszego wydawnictwa: www.handybooks.pl), w których omówione zostały wszystkie formy czasowe, trudniejsze konstrukcje oraz szczegółowe zasady ich użycia.

Konstrukcja zdania w czasach typu **Perfect** różni się od tych, które wcześniej już poznałeś. Najważniejszą różnicę stanowi operator. W czasach **Perfect** operatorem jest odmiana czasownika posiłkowego 'have'. Podobnie jak we wcześniejszych konstrukcjach, w których występowały operatory, także czasownika posiłkowego 'have' nie należy utożsamiać z jego właściwym znaczeniem, gdyż pełni on jedynie funkcję gramatyczną. W czasie **Present Perfect** operator 'have' posiada regularną odmianę, taką samą, jak w czasie teraźniejszym.

Główny czasownik, zajmujący miejsce po operatorze, występuje w postaci imiesłowu biernego - *past participle*. Z tą postacią czasownika wstępnie zapoznaliśmy się w lekcji, w której omawiany był czas **Past Simple** oraz czasowniki nieregularne (str. 148). Zajrzyj do lekcji 15 ponownie, aby przyrzeć się uważnie trzeciej części tabeli czasowników nieregularnych. Podane w niej formy czasowników to imiesłów bierny - *past participle* - stosowany w czasach **Perfect**.

Czasowniki regularne tworzą formę imiesłowu biernego przez dodanie końcówki 'ed', czyli tak samo, jak formę czasu **Past Simple**. Czasowniki nieregularne przybierają rozmaite formy, często odbiegające od swojej podstawowej postaci. Nie istnieje żaden sposób na usystematyzowanie form nieregularnych, dlatego trzeba nauczyć się ich na pamięć. Oto przykłady imiesłowu biernego czasowników.

Budowa konstrukcji zdania twierdzącego w czasie **Present Perfect** prezentuje się następująco:

Osoby początkujące powinny systematycznie przypominać sobie formy czasowników nieregularnych, aby jak najszybciej zapamiętać je i przyzwyczaić się do stosowania ich. Imiesłów bierny czasownika występuje także w innych konstrukcjach, jak choćby strona bierna, tryb przypuszczający oraz tryb warunkowy.

Oto wzory odmiany zdania twierdzącego w czasie **Present Perfect**. Zwróć uwagę na formy ściągnięte.

I have	(I've)	moved abroad.	<i>Ja wyprowadziłem się za granicę. Ty skończyłeś swoją pracę. On sprzedał swój samochód. Ona pofarbowała swoje włosy. Zrobiło się ciemno. My wzięliśmy kredyt. Wy wynajęliście samochód. Oni wyszli z biura.</i>
You have	(You've)	finished your job.	
He has	(He's)	sold his car.	
She has	(She's)	dyed her hair.	
It has	(It's)	got dark.	
We have	(We've)	taken a loan.	
You have	(You've)	hired a car.	
They have	(They've)	gone out of the office.	

Jak zapewne zauważyłeś, interpretacja zdania w czasie **Present Perfect** w języku polskim ma charakter czynności dokonanej, choć jak się za chwilę przekonasz nie jest to jedyna możliwa interpretacja.

16.3

Zastosowanie czasu **Present Perfect**

1. Czas **Present Perfect** opisuje czynność dokonaną w nieokreślonej przeszłości, w kontekście jej trwającego lub zauważalnego skutku w teraźniejszości. W ten sposób **Present Perfect** dosłownie łączy swoim znaczeniem przeszłość z teraźniejszością. Należy zwrócić szczególną uwagę na ten aspekt trwałego lub widocznego efektu wykonanej czynności w czasie teraźniejszym. Zdania w czasie **Present Perfect** pomimo iż mówią o czynności dokonanej, nigdy nie występują z określeniem czasu przeszłego, które definiowałoby dany przedział czasowy jako zamknięty.

Dość łatwo tutaj o pomyłkę z czasem **Past Simple**, który również opisuje czynność dokonaną w przeszłości. Jednak, **Past Simple** nie odwołuje się w żaden sposób do teraźniejszości. Używa się go wyłącznie do opisu tego, co wydarzyło się w zamkniętej i zdefiniowanej przeszłości. Dlatego czas **Past Simple** może wystąpić z określeniem czasu przeszłego, zaś **Present Perfect** z takim określeniem nigdy nie wystąpi. Oto przykłady zdań ilustrujących zastosowanie obydwu czasów.